

তিনিমহীয়া খেলভিত্তিক বিদ্যালয় প্ৰস্তুতিৰ নিৰ্দেশনাৱলী

অনুবাদ তথা অভিযোজন : ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

Foreword

The foundational stage of children’s life is crucial for their growth, holistic development and learning. Accessibility to equitable quality education at this stage is fundamental for developing foundational competencies related to health, wellbeing, language literacy, mathematical thinking and environmental awareness. Therefore, the National Education Policy (NEP 2020) emphasises on developing the relevant concepts and attaining requisite competencies to facilitate optimal learning when children start schooling. It is an interim measure to bridge the gap in the preparedness of children for school. Children, who begin their education in primary schools with such strong foundational competencies, grasp more advanced competencies faster. Hence, this beginning must be smooth and comfortable in Grade-I leading to better adjustment with the school education system and the process of learning. It is clearly pointed out in the policy that a large proportion of children currently in primary schools are facing learning crisis, especially in terms of foundational literacy and numeracy. Timely intervention and well designed age and developmentally appropriate activities provide children opportunities to develop the required competencies and promote their holistic development in an integrated manner, irrespective of their diverse backgrounds. Keeping the focus on this holistic development, the National Council of Educational Research and Training (NCERT) has developed a Guidelines for Three-month Play-based School Preparation Module for Grade-I children ‘VIDYA PRAVESH’.

VIDYA PRAVESH is one of the essential components of NIPUN BHARAT— National Mission on Foundational Literacy and Numeracy, an initiative of the Government of India. This document intends to address the developmental and learning needs of all children who enter Grade-I, and who may or may not had any prior preschool experience. The document will facilitate teachers to make children’s entry in school education smooth, fearless and joyful. The school preparation programme is suggested to be designed and implemented for initial three months of Grade-I which can be transacted for four hours per day. It follows a play-based pedagogy and promotes experiential learning with emphasis on the use of developmentally appropriate activities and local play materials. Conscious efforts have been made to ensure the role of parents and community in the growth, development and learning of children.

The document is the result of collective efforts of the NCERT faculty along with subject experts, teachers, practitioners and teacher-educators. The guidelines are suggestive and can be adapted or adopted by the States/Union Territories and other stakeholders as per their requirements. It is also a dynamic document, which will continuously be improved as per the feedback from the teachers and other stakeholders based on their experiences of implementing Foundational Literacy and Numeracy Mission. The efforts of the Department of Elementary Education, NCERT, are well appreciated for the development of these guidelines. The Council welcomes comments and suggestions from the users for further enhancing the quality and usability of this document.

Sridhar Srivastava
Director (In-charge)
New Delhi National Council of Educational
July, 2021 Research and Training

পাতনি

বুনিয়াদী স্তৰত শিশুসকলৰ বৃদ্ধি, সামগ্ৰিক বিকাশ আৰু শিকনৰ সুদৃঢ় ভেটিয়ে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। শিশুসকলৰ সুস্বাস্থ্য, সুস্থ জীৱন যাপন, সফল ভাব বিনিময়, ভাষা সাক্ষৰতা, গাণিতিক চিন্তাধাৰা, পৰিৱেশ সজাগতা আদি প্ৰাথমিক অৰ্হতাসমূহ আয়ত্তকৰণৰ অৰ্থে এই স্তৰত সমতাপূৰ্ণ গুণগত শিক্ষা সহজলভ্য হোৱাটো অপৰিহাৰ্য। সেয়েহে, ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি (NEP 2020)-এ শিশুসকলৰ সৰ্বোত্তম শিকনৰ অৰ্থে বিদ্যালয়ত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ আৰম্ভণিতে প্ৰাক্ প্ৰাথমিক শিশুৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মূল অৰ্হতাসমূহ আয়ত্ত কৰাত গুৰুত্ব দি ৩ মহীয়া বা ১২ সপ্তাহৰ প্ৰতিদিনে ৪ ঘণ্টাকৈ বিদ্যালয় প্ৰস্তুতি মডিয়ুল 'বিদ্যা-প্ৰৱেশ' ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক অনুসন্ধান আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদে (NCERT) প্ৰস্তুত কৰি উলিয়াইছে। এই বিদ্যালয় প্ৰস্তুতি কাৰ্যসূচীখন প্ৰাক্ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত শিকনৰ ঘাটি পূৰাবলৈ সেতু হিচাপে অন্তৰ্গতী পৰিমাপক হ'ব। যিবোৰ শিশুৰ বিকাশোপযোগী অৰ্হতাসমূহৰ ভেটি সুদৃঢ় হয় তেনে শিশুৰে পৰৱৰ্তী স্তৰত অগ্ৰিম অৰ্হতাসমূহ সহজে আৰু খৰটকীয়াকৈ আয়ত্ত কৰাত সমৰ্থৱান হয়। সেয়েহে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ আৰম্ভণি সাৱলীল আৰু সুচল হ'লে শিশুসকলে সফলতাৰে শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়াত আৰু বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সমায়োজন কৰিব পাৰিব। ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিয়ে স্পষ্টকৈ সোঁৱৰাই দিছে যে বৰ্তমান বহুসংখ্যক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিশুৰ বিশেষকৈ বুনিয়াদী সাক্ষৰতা আৰু সাংখ্যিকতা জ্ঞান আহৰণ কৰাত এক জটিল পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। সময়মতে বিকাশোপযোগী ক্ৰিয়া-কলাপৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰে বিভিন্ন পৰিৱেশৰ পৰা অহা শিশুসকলক সমন্বিতভাৱে প্ৰয়োজনীয় মূল অৰ্হতাসমূহ আয়ত্ত কৰাত সুযোগ প্ৰদান কৰিলে, তেওঁলোকৰ সৰ্বাত্মক বিকাশ সাধন কৰাত সহায়ক হ'ব। 'বিদ্যা প্ৰৱেশ' হৈছে নিপুন ভাৰতৰ বুনিয়াদী সাক্ষৰতা আৰু সাংখ্যিকতা জ্ঞানৰ ৰাষ্ট্ৰীয় অভিযান। ভাৰত চৰকাৰৰ অনুমোদনমৰ্মে প্ৰাক্ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ অভিজ্ঞতাপ্ৰাপ্ত আৰু অভিজ্ঞতা নথকা সকলো শিশুৰ বাবে এই বিদ্যা প্ৰৱেশ মডিয়ুলটো কাৰ্যকৰী হ'ব। এই মডিয়ুলটো স্থানীয় শিক্ষণ-শিকন সমল ব্যৱহাৰ কৰি আদান প্ৰদান কৰিলে শিশুসকলৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া অৰ্হতাসমূহ আয়ত্ত কৰোৱাত শিক্ষকৰ সহায়ক হ'ব, লগতে শিশুসকলৰ বিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্ভুক্তি সুচল, ভীতিহীন আৰু আনন্দদায়ক হ'ব। অভিভাৱক আৰু সমাজক শিশুৰ বিকাশৰ বাবে লোৱা সচেতন প্ৰচেষ্টাত জড়িতকৰণ নিশ্চিত কৰাটো বাঞ্ছনীয়।

বিদ্যালয় প্ৰস্তুতি মডিয়ুলটোৰ অভিযোজন আৰু পুনৰীক্ষণৰ সকলো কাম দলীয়ভাৱে কৰ্মশালাৰ জৰিয়তে সম্পন্ন কৰা হৈছে। কৰ্মশালাত বিভিন্ন শিক্ষাবিদৰ উপৰি ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম আৰু জিলা শিক্ষা প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠানৰ অভিজ্ঞ ব্যক্তিসকলক জড়িত কৰা হৈছে।

এই মডিয়ুলটোৰ ব্যৱহাৰযোগ্যতা আৰু গুণগত মান উন্নতকৰণৰ বাবে সকলো পক্ষৰ মতামত আৰু দিহা-পৰামৰ্শ কামনা কৰিলোঁ।

নিৰদা দেৱী-

(ড° নিৰদা দেৱী)

সঞ্চালক

ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

সূচীপত্ৰ

১।	আগকথা	১-৭
২।	পৰিকল্পনা আৰু আদান-প্ৰদান	৮-১১
	☞ তিনিমহীয়া প্ৰস্তুতি মডিযুল	১২-৩৫
৩।	শিশুৰ শিকনত পিতৃ-মাতৃ আৰু সমাজক জড়িত কৰা	৩৬-৫১
<i>পৰিশিষ্ট</i>		
পৰিশিষ্ট ১ :		
	বিকাশৰ লক্ষ্য অনুসৰি অৰ্হতা আৰু শিকনৰ ফলাফল (প্ৰাক্ বিদ্যালয় ৩ - বালবাটিকা)	৫২-৫৮
পৰিশিষ্ট ২ :		
	মাহ অনুসৰি মূলাংকনৰ ৰূপৰেখা (শিশুৰ বিদ্যালয় প্ৰস্তুতিৰ পৰ্যায়)	৫৯-৬৮
পৰিশিষ্ট ৩ :		
	বিকাশৰ বিভিন্ন লক্ষ্যত ব্যৱহাৰ কৰা পৰিভাষিক শব্দাৱলী	৬৯-৭২